

FÓRUM TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZEMLE

NEGYEDÉVENKÉNT MEGJELENŐ TUDOMÁNYOS FOLYÓIRAT

XXVIII. évfolyam

Főszerkesztő
CSANDA GÁBOR

A szerkesztőbizottság elnöke
ÖLLÖS LÁSZLÓ

Szerkesztőbizottság

Gyurgyík László (Komárom, Szlovákia), **Hunčík Péter** (Dunaszerdahely, Szlovákia),
Lampl Zsuzsanna (Nitra, Szlovákia), **Lanstyák István** (Pozsony, Szlovákia),
Liszka József (Komárom, Szlovákia), **Mészáros András** (Pozsony, Szlovákia),
Simon Attila (Somorja, Szlovákia), **Vajda Barnabás** (Komárom, Szlovákia),
Végh László (Somorja, Szlovákia).

Nemzetközi szerkesztőbizottság

Biró A. Zoltán (Csíkszereda, Románia), **Csergő Zsuzsa** (Kingston, Ontario, Kanada),
Csernicskó István (Beregszász, Ukrajna), **Fedinec Csilla** (Budapest, Magyarország),
Holger Fischer (Hamburg, Németország), **Susan Gal** (Chicago, USA), **Kovács Attila**
(Lendva, Szlovénia), **K. Lengyel Zsolt** (Regensburg, Németország), **Petteri Laihonen**
(Jyväskylä, Finnország), **Laczó Ferenc** (Maastricht, Hollandia), **Szarka László**
(Budapest, Magyarország), **Andrej Tóth** (České Budějovice, Csehország).

Angol fordítás
HARASZTI ILDIKÓ
Korrektúra
RONCZ MELINDA

Lapunk része az Európai Bölcsészettudományi és Társadalomtudományi Index (European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences ERIH Plus) folyóirat-minősítő rendszernek.

Folyóiratunk a CEEOL nemzetközi adatbázis által jegyzett.

Az MTA Történettudományi Bizottsága által elismert teljes értékű publikációs hely.

FÓRUM TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZEMLE

A szerkesztőség címe: Fórum Kisebbségkutató Intézet, Park u. 4., 931 01 Somorja. E-mail: csanda.gabor@foruminst.sk • Kiadja: Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja. IČO: 34 028 587. Felelős kiadó: Simon Attila igazgató • Nyomdai előkészítés: Kassák Központ • Nyomta: Adepta, Kft., Čiližská Radvaň • Megjelent a Szlovák Köztársaság Kisebbségi Kulturális Alapja támogatásával • Példányszám: 500 • Ára: 3 € • 2026. szeptember • Nyilvántartási szám: EV 904/08 • ISSN 1335-4361 • Internet: <http://www.forumszemle.eu>

FÓRUM SPOLOČENSKOVEDNÁ REVUE

Adresa redakcie: Fórum inštitút pre výskum menšín, Parková 4, 931 01 Šamorín. E-mail: csanda.gabor@foruminst.sk • Vydavateľ: Fórum inštitút pre výskum menšín, Šamorín. IČO: 34 028 587. Zodpovedný: Attila Simon riaditeľ • Tlačiarenská príprava: Kassákov centrum • Tlač: Adepta, s.r.o., Čiližská Radvaň • S finančným príspevkom Fondu na podporu kultúry národnostných menšín • Náklad: 500 • Cena: 3 € • september 2026 • Evidenčné číslo: EV 904/08 • ISSN 1335-4361 • Internet: <http://www.forumszemle.eu>

TARTALOM

Tanulmányok

ÖLLÖS LÁSZLÓ

A támogatás értelme 5

GAUČÍK ISTVÁN

Nemzetállam-építés a gazdaságban. Etnikai homogenizálás,
vagyonátrendezés és intézményi kapacitásvesztés Csehszlovákiában
(1945–1948) 21

HUSHEGYI GÁBOR

A Prágai Magyar Hírlap (1922–1938) képzőművészeti tartalma – 2. rész 37

N. TÓTH ANIKÓ

A Grendel-opus utóélete 69

SZAKÁL IMRE – FEDINEC CSILLA

„...csak az ügy imádása.” Ruszka Krajna emigráns
kormányzótanácsának története, 1918–1921 81

VÁRADI KRISZTIÁN

Kisebbségi magyar iskolák nyelvi tájképe a háborús Ukrajnában 97

KLAMÁR ZOLTÁN

Egy Galga menti jelenségről, majdnem dióhéjban 129

Közlemények

BAKI ATTILA

A pozitív magyarságfogyás oklevele. Fikció és valóság: Terbegec
falu és a Nagykürtösi járás huszonöt települése magyarságának
esete néhány demográfiai adattal 139

LISZKA JÓZSEF

Folyóparton talált gyermek. A folklórkutató Ipolyi Arnold mint
a folklórkutatás tárgya 153

SAMU ISTVÁN

„Kis-moszkvai úton” lévőek. Gúta oláh cigány közösségének integrációs
folyamata (2001–2025) 160

Nekrológ

GAUČÍK ISTVÁN

A tudós magánya. Búcsú Horbulák Zsolttól (1972–2026) 167

Könyvek

CSEHY ZOLTÁN

Benyovszky Krisztián: Fordított névsorolvasás 171

POLGÁR ANIKÓ

Zsadányi Edit: Megszólal az alárendelt? A kiszolgáltatottak
történetmondása 20–21. századi irodalmi művekben 172

Számunk szerzői 176